

TARBIYACHINING PEDAGOGIK MAHORATINI SHAKLLANTIRISH

Jaloliddinova Maftunaxon Mahmudjon qizi

Qo‘qon universiteti “Ta’lim” kafedrasi o‘qituvchisi

Sultonova Ruxshonaxon Shukurjon qizi

Qo‘qon universiteti Maktabgacha ta’lim yo‘nalishi 1.23-guruh talabasi

Abdusalimova Maftunaxon Abdulhamidjon qizi

Qo‘qon universiteti Maktabgacha ta’lim yo‘nalishi 1.23-guruh talabasi

Annotatsiya. Maqolada tarbiyachining pedagogik mahoratini shakllantirish ahamiyati haqida so‘z yuritiladi.

Kalit so‘zlar: **Innovatsion texnologiyalar**, kasbiy kompetensiya, innovatsion texnologiyalar, psixologik omillar, pedagogik texnika, malaka oshirish, metodik qo‘llab-quvvatlash, pedagogik etika, jamoaviy ish, o‘z-o‘zini rivojlantirish, psixologik omillar, pedagogik texnika, pedagogik muloqot, pedagogik qobiliyat, kasbiy malaka, pedagogik ijodkorlik, kasbiy motivatsiya, ota-onalar bilan hamkorlik, individual yondashuv, refleksiya.

KIRISH

Maktabgacha ta’lim inson shaxsiyati shakllanishida muhim bosqich bo‘lib, bolalarning kognitiv, hissiy va ijtimoiy jihatdan rivojlanishiga asos yaratadi. Ushbu jarayonda tarbiyachining pedagogik mahorati muhim o‘rin tutadi, chunki aynan u bolaning ilk bilim va tarbiyani qabul qilishida yo‘lboshchi bo‘ladi. Pedagogik mahorat — bu nafaqat kasbiy bilim va ko‘nikmalar majmui, balki bolalar psixologiyasini chuqur tushunish, zamonaviy ta’lim texnologiyalaridan foydalanish hamda ta’lim-tarbiyada innovatsion yondashuvlarni tatbiq etish qobiliyatidir. Maktabgacha ta’lim tizimi bolalarning shaxsiyati va intellektual salohiyatini shakllantirishda muhim bosqich hisoblanadi. Ushbu bosqichda tarbiyachi bolalar bilan bevosita ishlovchi asosiy shaxs bo‘lib, uning pedagogik mahorati bolalarning rivojlanishiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Pedagogik mahorat – bu nafaqat

kasbiy bilim va ko'nikmalar yig'indisi, balki bolalar psixologiyasini chuqur tushunish, ta'lim jarayonida innovatsion metodlarni qo'llash va samarali pedagogik strategiyalarni ishlab chiqish qobiliyatidir.

Bugungi kunda ta'lim sohasida yangilanish jarayonlari kechmoqda, bunda ta'lim sifatini oshirish va tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish asosiy e'tibor markazida turibdi. Pedagogik mahoratni shakllantirishda interfaol o'qitish metodlari, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash va tarbiyachilarning uzluksiz kasbiy rivojlanishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtayi nazardan, maktabgacha ta'lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan tarbiyachilar zamonaviy ta'lim yondashuvlariga mos ravishda o'z bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishlari lozim.

Pedagogik mahoratni rivojlantirishning dolzarbligi shundaki, har bir bola individual rivojlanish xususiyatlariga ega bo'lib, unga mos ta'lim metodikasini tanlash tarbiyachining pedagogik mahoratiga bog'liq. Shu boisdan, zamonaviy ta'lim tizimida individual yondashuv, kompetensiyaviy model va innovatsion texnologiyalarning qo'llanilishi pedagogik jarayon samaradorligini oshirishda muhim o'rin tutadi. Tarbiyachining pedagogik mahoratini shakllantirishning muhimligi. Tarbiyachining pedagogik mahorati uning bolalar bilan samarali ishlay olish, ta'lim-tarbiya jarayonini sifatli tashkil etish va bolalarning rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatish qobiliyatini belgilaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, yuqori pedagogik mahoratga ega bo'lgan tarbiyachilar: Bolalarning ijtimoiy, hissiy va kognitiv rivojlanishiga ijobiy ta'sir o'tkazadi. Innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash orqali ta'lim samaradorligini oshiradi. Bolalar bilan individual yondashuv asosida ishlash orqali ularning qobiliyatlarini maksimal darajada rivojlantira oladi. Ota-onalar va hamkasblar bilan samarali hamkorlik qilish orqali ta'lim jarayonini yaxshilaydi. Bugungi globallashtirish sharoitida ta'lim sohasida raqobat kuchayib bormoqda va bu pedagoglardan doimiy o'zgarishlarga moslashish, zamonaviy ta'lim yondashuvlarini egallashni talab qiladi. Shu sababli, pedagogik mahoratni shakllantirish nafaqat individual rivojlanish uchun, balki umumiy ta'lim sifatini oshirish uchun ham muhimdir. Ilmiy muammo va tadqiqotning dolzarbligi Tarbiyachilarning pedagogik mahoratini shakllantirish masalasi zamonaviy pedagogika va psixologiya fanlarining asosiy tadqiqot yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Jahon va mahalliy tajriba shuni ko'rsatadiki, pedagogik mahoratni oshirish uchun quyidagi yondashuvlar muhim o'rin tutadi: Pedagogik texnologiyalarni joriy etish – Interfaol metodlar, STEAM-ta'lim, loyiha metodlari kabi zamonaviy yondashuvlarni qo'llash. Kasbiy rivojlanish – Tarbiyachilar uchun doimiy treninglar, malaka oshirish kurslari va tajriba almashish dasturlarini tashkil etish.

Psixologik yondashuv – Bolalar psixologiyasini chuqur o'rganish va ta'lim jarayoniga moslashtirish. Bugungi globallashuv sharoitida pedagogdan nafaqat an'anaviy ta'lim uslublarini bilish, balki bolalar bilan ishlashda individual yondashuvni tanlash, ilg'or texnologiyalarni qo'llash va moslashuvchan strategiyalarni ishlab chiqish talab etiladi. Shu sababli, tarbiyachining pedagogik mahoratini shakllantirish dolzarb masala bo'lib, bu jarayon doimiy rivojlanishni talab qiladi. Mazkur maqolada tarbiyachining pedagogik mahoratini shakllantirishga ta'sir etuvchi omillar, zamonaviy yondashuvlar hamda tajribaviy tadqiqot natijalari ilmiy-nazariy asosda tahlil qilinadi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Pedagogik mahorat masalasi ko'plab mahalliy va xorijiy tadqiqotchilar tomonidan o'rganilgan bo'lib, bu borada turli ilmiy-nazariy yondashuvlar mavjud. Pedagogik mahorat nazariy asoslari XX asrning ikkinchi yarmida pedagogik mahorat tushunchasi faol o'rganila boshlandi. L.S. Vygotskiy bolalar rivojlanishida tarbiyachi va pedagoglarning rolini tahlil qilib, ularning muloqot va o'zaro hamkorlik orqali bolalar tafakkurini shakllantirishdagi ahamiyatini ko'rsatdi. A.N. Leontev pedagogik faoliyatda refleksiya va motivatsiya muhim omillar ekanligini ta'kidlagan. Zamonaviy yondashuvlar hozirgi kunda pedagogik mahoratni oshirishda innovatsion texnologiyalar, xususan, STEAM-ta'lim (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics) va interfaol metodlar muhim ahamiyat kasb etmoqda. Bundan tashqari, G. Gardner tomonidan ishlab chiqilgan ko'p intellekt nazariyasi pedagoglarga har bir bolaning o'ziga xos o'qish uslubini tushunish va moslashtirish imkonini beradi.

O'zbekiston pedagogika fanida tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish bo'yicha ko'plab tadqiqotlar olib borilgan. G'. J. Qosimova maktabgacha ta'limda pedagogik innovatsiyalarni qo'llashning samaradorligini tahlil qilgan. Shuningdek, pedagogik mahoratni shakllantirishda ta'lim berishning kompetensial

yondashuvi va shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim metodlarining o‘rni alohida ta’kidlanmoqda. Umuman olganda, adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, pedagogik mahoratni shakllantirish jarayoni kompleks yondashuvni talab etadi. Bu borada psixologik, pedagogik va texnologik omillar o‘zaro bog‘liq holda harakat qiladi. Dastlabki ilmiy qarashlar asosan shaxsiy fazilatlar va kasbiy tajriba omillariga e’tibor qaratgan bo‘lsa, zamonaviy tadqiqotlar interfaol metodlar, ta’lim texnologiyalari va refleksiya jarayonining ahamiyatini ta’kidlamoqda. L.S. Vygotskiy tomonidan ishlab chiqilgan madaniy-tarixiy nazariya pedagogik jarayonda o‘qituvchi va tarbiyachining roli katta ekanligini ko‘rsatadi. Uning fikricha, bolalar rivojlanishi bevosita kattalar bilan muloqot va ijtimoiy o‘zaro ta’sir natijasida shakllanadi. Shu boisdan, pedagogik mahoratning muhim jihatlaridan biri bolalar bilan samarali muloqot o‘rnatish hisoblanadi. N.A. Musurmonova pedagogik mahoratni shakllantirishning kasbiy kompetensiyalar bilan bog‘liqligini o‘rgangan. Unga ko‘ra, tarbiyachi quyidagi asosiy kompetensiyalarga ega bo‘lishi lozim:

Pedagogik-psixologik bilim va ko‘nikmalar Innovatsion texnologiyalarni qo‘llash qobiliyati.

O‘z faoliyatini rejalashtirish va baholash.

G‘. Xodjayev tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda pedagogik mahoratni rivojlantirishda doimiy o‘qitish va malaka oshirish muhimligi ta’kidlangan.

Bugungi kunda pedagogik jarayonda innovatsion texnologiyalarni qo‘llash tarbiyachilarning mahoratini rivojlantirishda muhim o‘rin tutadi. J. Dewey tomonidan ilgari surilgan tajribaviy ta’lim nazariyasi bugungi interfaol va texnologik yondashuvlarning nazariy asosini tashkil etadi. Unga ko‘ra, bolalar tajribaga asoslangan faoliyat orqali o‘rganadi, bu esa tarbiyachidan faqat bilim beruvchi emas, balki o‘quv jarayonini boshqaruvchi va yo‘naltiruvchi bo‘lishni talab qiladi.

Maktabgacha ta’limda faoliyat yurituvchi tarbiyachilar shaxsiy fazilatlarini bilan bolalarga bevosita ta’sir qiladi. Tarbiyachining hissiy barqarorligi va muloqot madaniyati bolalar rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Tarbiyachining pedagogik mahoratini quyidagi tarkibiy qismlarga ajratiladi:

1. Gnostik kompetensiya – O‘z kasbi bo‘yicha chuqur bilimga ega bo‘lish

2. Konstruktiv kompetensiya – Dars va mashg‘ulotlarni to‘g‘ri rejalashtirish qobiliyati

3. Tashkiliy kompetensiya – Bolalar jamoasi bilan ishlash va muhit yaratish qobiliyati

4. Kommunikativ kompetensiya – Bolalar va ota-onalar bilan samarali muloqot o‘rnata olish

TADQIQOT METODOLOGIYASI VA EMPIRIK TAHLIL

Tadqiqot metodologiyasi sifatida sifat va miqdoriy tadqiqot usullari uyg‘unlashgan holda qo‘llanildi. Maqsad — maktabgacha ta’lim muassasalarida faoliyat yuritayotgan tarbiyachilarning pedagogik mahoratini shakllantirishda qaysi omillar muhim rol o‘ynashini aniqlashdir.

Pedagogik texnologiyalarni qo‘llash tajribasi yuqori bo‘lgan tarbiyachilar o‘quvchilarning rivojlanish ko‘rsatkichlari bo‘yicha ancha yuqori natijalarga erishganligi aniqlandi. Tarbiyachilarning pedagogik mahoratini shakllantirish jarayonini o‘rganish uchun kompleks tadqiqot metodologiyasi qo‘llaniladi. Bu metodologiya nazariy va empirik usullarni o‘z ichiga oladi.

Nazariy tadqiqot usullari: Adabiyotlarni tahlil qilish: Pedagogik mahorat, ta’lim texnologiyalari va tarbiyachilarning kasbiy rivojlanishiga oid ilmiy manbalar, maqolalar va kitoblar o‘rganildi. Bu orqali mavzuning nazariy asoslari va ilg‘or tajribalar tahlil qilindi.

Me’yoriy hujjatlarni o‘rganish: Maktabgacha ta’lim sohasidagi davlat standartlari, dasturlar va boshqa me’yoriy hujjatlar tahlil qilinib, tarbiyachilarning pedagogik mahoratini shakllantirishga qo‘yilgan talablar aniqlashtirildi.

Empirik tadqiqot usullari: Pedagogik kuzatuv: Maktabgacha ta’lim tashkilotlari tarbiyachilarning mashg‘ulotlari kuzatilib, ularning pedagogik faoliyati va bolalar bilan o‘zaro munosabatlari tahlil qilindi.

Suhbat va intervyu: Tarbiyachilar, metodistlar va ota-onalar bilan suhbatlar o‘tkazilib, pedagogik mahoratni shakllantirish jarayonidagi muammolar va ehtiyojlar aniqlashtirildi.

So‘rovnoma: Tarbiyachilar o‘rtasida so‘rovnomalar tarqatilib, ularning kasbiy malakasi, pedagogik texnikalarni qo‘llash darajasi va malaka oshirishga bo‘lgan ehtiyojlari o‘rganildi. Pedagogik tajriba: Tarbiyachilarning pedagogik mahoratini oshirishga qaratilgan maxsus trening va seminarlar tashkil etilib, ularning samaradorligi baholandi.

Tarbiyachilar zamonaviy ta‘lim texnologiyalarini qo‘llashda qiyinchiliklarga duch kelishini, bu esa ularning pedagogik mahoratini oshirishga to‘sqinlik qilayotganini bildirgan. Ehtiyojlar: Ota-onalar tarbiyachilarning kasbiy malakasini oshirish orqali bolalarning ta‘lim sifati yaxshilanishini kutayotganini ta’kidlagan. 4. Pedagogik tajriba natijalari: Trening va seminarlar samaradorligi: Maxsus tashkil etilgan trening va seminarlar natijasida tarbiyachilarning 80% yangi pedagogik texnikalarni o‘zlashtirganini va amaliyotda qo‘llashni boshlaganini bildirgan.

Natijalar:

Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatdiki, tarbiyachining pedagogik mahoratini shakllantirish jarayoni kompleks yondashuvni talab qiladi. Pedagogik mahoratni rivojlantirishga ta’sir etuvchi asosiy omillar quyidagilardan iborat:

1. Tarbiyachilarning kasbiy malakasi va uzluksiz o‘qitish jarayoni.

Tadqiqotda ishtirok etgan tarbiyachilarning 75 foizi pedagogik mahoratni oshirish uchun doimiy ravishda yangi bilim va ko‘nikmalarni egallash lozimligini ta’kidladilar. 60 foiz tarbiyachilar malaka oshirish kurslari va seminar-treninglarning pedagogik jarayonni yaxshilashda muhim ahamiyatga ega ekanligini qayd etdilar. 30 foiz tarbiyachi zamonaviy pedagogik texnologiyalarni yetarlicha bilmasligi sababli o‘z faoliyatida innovatsion yondashuvlarni to‘liq qo‘llay olmasligini aytdi.

2. Innovatsion pedagogik texnologiyalarning ahamiyati.

STEAM-ta‘lim (fan, texnologiya, muhandislik, san’at va matematika integratsiyasi) elementlarini qo‘llaydigan tarbiyachilar bolalarning mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda sezilarli natijalarga erishgan. Raqamli texnologiyalar (interaktiv ta‘lim, onlayn resurslar, multimedia vositalari) ishlatilganda bolalarning darsga bo‘lgan qiziqishi 40% ga oshgan. Traditsion (an’anaviy) usullar bilan ishlovchi tarbiyachilar guruhida esa bolalarning faolligi va ijodkorlik ko‘rsatkichlari nisbatan past bo‘lgan.

3. Shaxsiy yondashuv va bolalar bilan muloqot muhimligi.

Tarbiyachilarning 80 foizi individual yondashuv bolaning rivojlanishida hal qiluvchi rol o'ynashini ta'kidlagan. Kuzatuv natijalariga ko'ra, bolalar bilan samarali muloqot o'rnatgan tarbiyachilar guruhida bolalarning mustaqil fikrlash va ijtimoiy moslashish qobiliyatlari sezilarli darajada yaxshilangani kuzatilgan. O'zaro hurmat va ishonch muhitini yaratgan tarbiyachilar bolalarda ijobiy xulq-atvor shakllantirishda yaxshiroq natijalarga erishgan.

4. Hamkorlik va jamoaviy faoliyatning roli.

Ota-onalar bilan doimiy hamkorlik qilgan tarbiyachilar bolalarning tarbiyasiga ijobiy ta'sir ko'rsatgan. Hamkasblar bilan tajriba almashish va jamoaviy o'qitish metodlarini qo'llash tarbiyachilarning kasbiy mahoratini oshirishda samarali bo'lgani aniqlandi. Bolalarni guruhli faoliyatga jalb qilgan tarbiyachilar jamoaviy ish ko'nikmalarini shakllantirishda yuqori natijalarga erishgan.

5. Pedagogik refleksiya va o'z-o'zini baholash muhimligi.

Pedagogik refleksiya bilan shug'ullangan tarbiyachilar (o'z faoliyatini doimiy tahlil qilgan) pedagogik jarayonni samaraliroq tashkil eta olgan. O'z faoliyatini baholash va xatolar ustida ishlash odatiga ega bo'lgan tarbiyachilar dars sifatini yaxshilashda yuqori natijalarni qayd etgan. Refleksiyasiz ishlaydigan tarbiyachilar esa tajribasidan samarali foydalanish imkoniyatini boy berayotganliklari aniqlandi.

XULOSA VA MUNOZARA

Tarbiyachilarning pedagogik mahoratini shakllantirish maktabgacha ta'lim sifatini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Tarbiyachilar zamonaviy pedagogik texnologiyalar va metodlarni o'zlashtirish uchun muntazam ravishda malaka oshirish kurslari va treninglarda ishtirok etishlari zarur. Bu ularga ta'lim jarayonini samarali tashkil etish va bolalarning rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatish imkonini beradi. Shuningdek, o'z-o'zini rivojlantirish orqali tarbiyachilar pedagogik mahoratlarini mustahkamlashlari mumkin. Ta'lim jarayonida interfaol va innovatsion usullarni qo'llash bolalarning qiziqishini oshiradi va ularning faol ishtirokini ta'minlaydi. Tarbiyachilar yangi pedagogik texnologiyalarni o'rganish va amaliyotda qo'llash orqali ta'lim sifatini yaxshilashlari mumkin. Tarbiyachilar o'rtasida tajriba almashish, metodik birlashmalar va seminarlar tashkil etish

orqali ularning kasbiy mahoratini oshirishga yordam berish mumkin. Bu ularga yangi bilim va ko'nikmalarni egallash, shuningdek, mavjud tajribalarni boyitishga imkon beradi.

Tarbiyachilar o'z pedagogik faoliyatlarini muntazam tahlil qilib, o'zlarining kuchli va zaif tomonlarini aniqlashlari lozim. Bu ularga o'z ustida ishlash va pedagogik mahoratlarini doimiy ravishda takomillashtirish imkonini beradi. Har bir bolaning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda ta'lim jarayonini tashkil etish tarbiyachilarning muhim vazifasidir. Bu bolalarning qobiliyatlarini rivojlantirish va ularning shaxsiy ehtiyojlarini qondirishga yordam beradi. Ota-onalar bilan samarali muloqot va hamkorlik bolalarning ta'lim-tarbiyasida muhim rol o'ynaydi. Tarbiyachilar ota-onalar bilan yaqin aloqada bo'lib, ularning fikr va takliflarini inobatga olishlari lozim.

Xulosa qilib aytganda, tarbiyachilar o'z faoliyatlarida pedagogik etika va madaniyatga amal qilishlari, bolalar va ota-onalar bilan muloqotda hurmat va samimiyatni saqlashlari zarur. Bu tarbiyachining obro'sini oshiradi va ta'lim jarayonining samaradorligini ta'minlaydi. Bolalarning psixologik xususiyatlarini yaxshi bilish tarbiyachilarga ta'lim jarayonini to'g'ri tashkil etish va bolalarning ehtiyojlariga mos yondashuvni tanlashda yordam beradi. Nutq madaniyati, tana tili va boshqa pedagogik texnikalarni mukammal egallash tarbiyachilarning ta'sirchanligini oshiradi va ta'lim jarayonini qiziqarli qiladi. Tarbiyachilar hamkasblari bilan jamoaviy ishlash orqali tajriba almashish va o'zaro qo'llab-quvvatlashni ta'minlashlari mumkin. Bu ularning kasbiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Tarbiyachilar o'z faoliyatlarini muntazam ravishda baholab borishlari, shuningdek, tashqi baholash natijalarini inobatga olishlari lozim. Bu ularga o'zlarining kasbiy darajasini aniqlash va zaruriy o'zgarishlarni amalga oshirish imkonini beradi. Yangi g'oyalar va yondashuvlarni izlash, ta'lim jarayonida ijodkorlikni qo'llash tarbiyachilarning pedagogik mahoratini oshiradi va bolalarning qiziqishini uyg'otadi. Tarbiyachilar maktabgacha ta'lim sohasidagi davlat standartlari va dasturlarini chuqur o'rganishlari va ularni amaliyotda qo'llashlari zarur. Bu ta'lim jarayonining sifatini ta'minlaydi. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo'llash tarbiyachilarga ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli tashkil qilishga yordam beradi. Tarbiyachilarning kasbiy motivatsiyasini oshirish uchun ularni rag'batlantirish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Sh. Sodiqova Maktabgacha pedagogika. Darslik. Tafakkur bo'stoni. Toshkent 2013
2. Maftunakhon, J. (2025). Model of development of professional transversal competences of future educators. International Journal of Pedagogics, 5(02), 60-63.
3. Jaloliddinova Maftunaxon Mahmudjon qizi, & Sultonova Ruxshonaxon Shukurjon qizi. (2025). MAKTABGACHA TA'LIMDA STEAM TEXNOLOGIYASINI QO'LLASHNING PEDAGOGIK JARAYON SAMARADORLIGIGA TA'SIRI. TADQIQOTLAR, 57(1), 8-13
4. Jaloliddinova Maftunaxon Mahmudjon qizi. (2025). BO'LAJAK TARBIYACHILARNING KASBIY TRANSVERSAL KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI. INNOVATIONS IN TECHNOLOGY AND SCIENCE EDUCATION, 4(30), 57–62. Retrieved from <https://scienceresearch.uz/index.php/ITSE/article/view/433>
5. M.M. Jaloliddinova. CURRENT STATUS OF PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR DEVELOPING PROFESSIONAL TRANSVERSAL COMPETENCES OF FUTURE EDUCATORS. SCIENCE AND INNOVATION INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL VOLUME 4 ISSUE 2 FEBRUARY 2025 ISSN: 2181-3337 | SCIENTISTS.UZ. 121-125
6. Jaloliddinova Maftunaxon Mahmudjon qizi "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashning pedagogik asoslari" Ilmiy maqola. "Science and innovation" International scientific journal. 2022. № 2 ISSN: 2181-3337
7. F.O'rinova, M.Jaloliddinova Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tayyorlov guruhi tarbiyalanuvchilarini maktabga tayyorlash tamoyillari „Academic excellence on science and Research” Respublika jurnalida, ISSN: 2181-2608